

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH

**12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023
GDYNIA**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Nowe obowiązki statystyczne dla hodowców – RRW-21: Sprawozdanie o wynikach ekonomicznych w chowie i hodowli ryb

Marcin Rakowski, Tomasz Kulikowski, Adam Mytlewski
– Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Geneza DCF (Data Collection Framework)

- **Lata 90te** -pomysł zharmonizowanego gromadzenia danych ekonomicznych rybołówstwa w ramach wspólnych projektów działań państw członkowskich
- **2000 r.** -unijne ramy gromadzenia danych dotyczących rybołówstwa i zarządzania nimi, które są obowiązkowe dla wszystkich krajów morskich UE.
- **2008 r.** reforma systemu w wyniku czego powstały ramy gromadzenia danych (DCF), obejmujące zarówno rybołówstwo, **akwakulturę**, jak i przemysł rybny.
- **2017 r. (EU-MAP)**, druga rewizja programu miała miejsce czyli obecnego programu gromadzenia danych. Wśród innych nowych funkcji projekt EU-MAP w szczególności ulepszył ramy gromadzenia danych dotyczących **zmiennych społecznych i akwakultur słodkowodnych**.
- **2019** -obecna wersja EU-MAP państwa członkowskie (PC) gromadzą, zarządzają i udostępniają na żądanie szeroki zakres danych dotyczących rybołówstwa i akwakultury do celów doradztwa naukowego. Metody i wymagania dotyczące zbierania danych określa **Decyzja Delegowana Komisji 2019/910 z dnia 13 marca 2019 r. (Dz. Urz. UE L 145 z 04.06.2019, str. 27)**. Zmienne ekonomiczne, które mają być zbierane przez państwa członkowskie, są wymienione w rozporządzeniu.

Podstawa prawna

- **Ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.**
(Dziennik Ustaw 1995 nr 88 poz. 439 z późn. zm.)
- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 października 2022 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023.**
(Dziennik Ustaw 2022 poz. 2453)

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

RYBACTWO
I MORZE

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

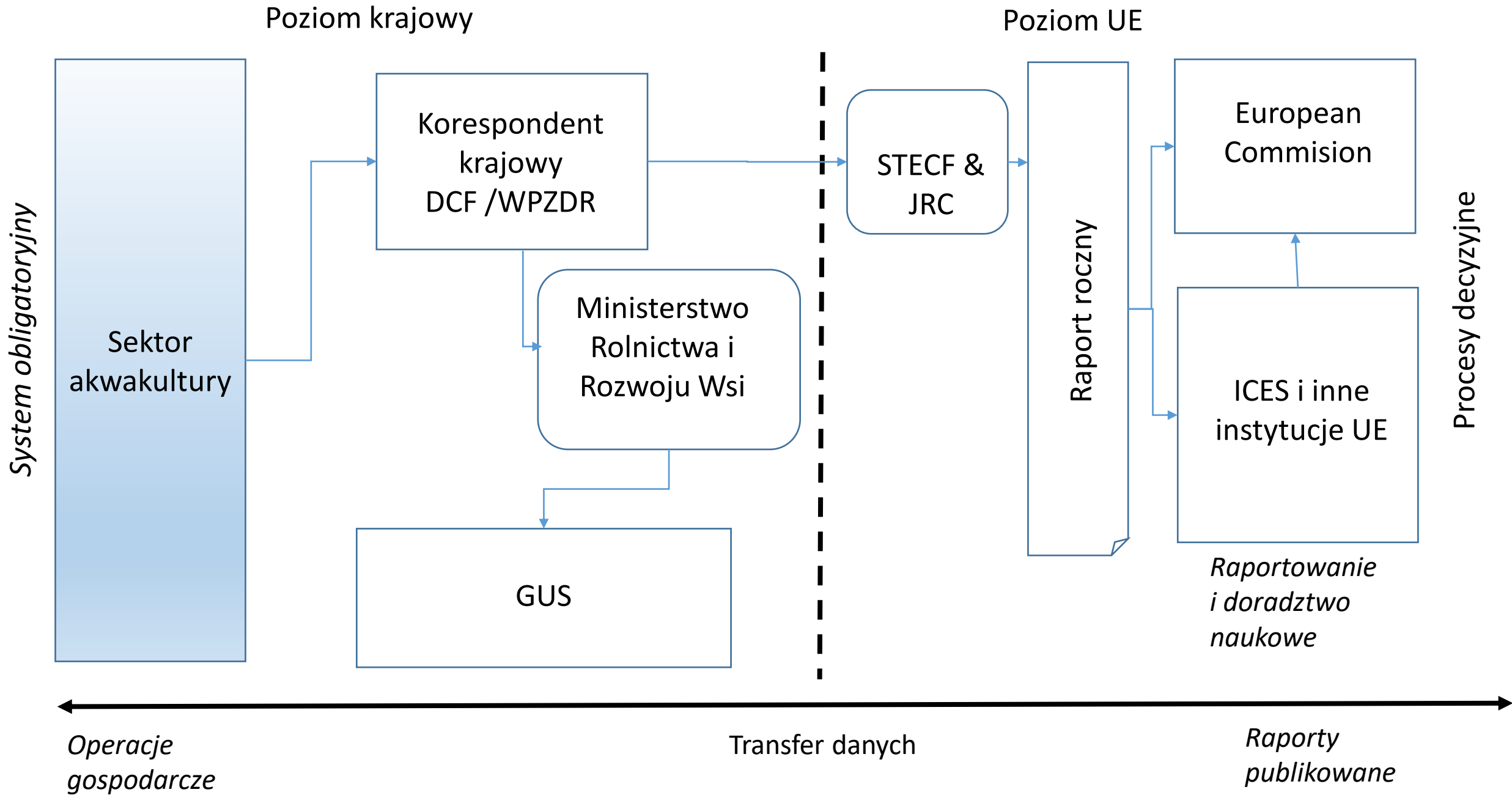
Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

DCF –podstawowe elementy systemu

- **EU MAP-** Państwa członkowskie UE gromadzą dane dotyczące rybołówstwa w celu wsparcia wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) poprzez doradztwo naukowe. Ramy gromadzenia danych (DCF) istnieją od 2000 r., określone w rozporządzeniu (UE) 2017/1004 oraz w programie wieloletnim (EU MAP).
- **WORK PLAN** -państwa członkowskie gromadzą dane zgodnie z krajowymi planami prac i składają coroczne sprawozdania z realizacji. Koordynują swoje działania w regionalnych grupach koordynacyjnych (RCG), które mogą również przygotowywać regionalne plany pracy.
- **JRC + STECF** -państwa członkowskie **przesyłają opracowane dane do baz JRC** w odpowiedzi na wezwania do przekazywania danych (**datacall**) wydane przez DG MARE. Dane są analizowane przez ekspertów Komitetu Naukowo-Technicznego i Ekonomicznego ds. Rybołówstwa (STECF). Stanowi podstawę opinii naukowych i zaleceń STECF, które są wykorzystywane w procesie decyzyjnym WPRyb.
- **ICES (WGAQUA)** -inni użytkownicy końcowi również częściowo opierają swoje **doradztwo naukowe** na danych DCF: Międzynarodowa Rada Badań Morza (ICES), regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO), umowy o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów (SFPA) i inne.
- **JRC REPPORT-** (D.2. Zasoby wodne i morskie) wyodrębnia i analizuje dane przechowywane w swoich bazach danych, ocenia ich jakość i przygotowuje je dla grup roboczych STECF. Po opracowaniu sprawozdań STECF zagregowane **dane są publikowane do dalszego wykorzystania w analizach naukowych i kształtowaniu polityki.**

Grupy danych w programie DCF

Zmienne o akwakulturze są zebrane w trzech głównych grupach:

- **ekonomiczne** -wszystkie zmienne, które są niezbędne do analizy wyników ekonomicznych sektorów akwakultury, tj. dochody, koszty pracy, koszty energii, koszty napraw i konserwacji, inne koszty operacyjne, dotacje, koszty kapitałowe, wartość kapitału, inwestycje i inne.
- **przekrojowe** -uzupełniają zmienne ekonomiczne i służą do lepszego zrozumienia obserwowanych zmian w akwakulturze, takich jak np. parametry ilościowe, techniczne produkcji oraz dane dotyczące nakładu czy liczby przedsiębiorstw.
- **społeczne** -zawiera informacje o zatrudnieniu (liczba zatrudnionych osób, praca nieodpłatna i liczba przepracowanych godzin). W EU-MAP dane dotyczące zatrudnienia są dalej rozbijane na płeć, wiek, poziom wykształcenia, narodowość i status zatrudnienia.

W przypadku akwakultury dane są gromadzone w segmentach opartych na gatunkach i technikach produkcji.

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Formularz RRW -21 -geneza

- W roku 2021 Polska zobligowana została do określenia Work Planu na lata 2022 -2024 i określenia poziomu współczynników udziału polskiej akwakultury w akwakulturze UE (na podstawie danych za rok 2019)
- Ponieważ wolumen produkcji przekroczył wartości progowe (tzw. thresholds) dla DCF, Polska od roku 2022 zobligowana jest do zbioru danych społeczno-ekonomicznych w akwakulturze (udział w produkcji UE powyżej 2,5%),
- Ponieważ wartość progowa została przekroczona badania muszą być prowadzone metodą pełną (tj. muszą dotyczyć szczegółowych parametrów),
- Badania społeczno-ekonomiczne akwakultury włączone zostały do Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej prowadzonej przez GUS.

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

RYBACTWO
I MORZE

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Założenia systemu zbioru danych

- Ze względu na obecność innych RRW 22 i 23 koszty badania zdecydowano zastosowaniu próbkowania statystycznego obejmującym 64 podmioty branży akwakultury.
- Obiektem badania jest gospodarstwo akwakultury będące przedsiębiorstwem.
- Narzędziem badawczym jest formularz RRW-21.
- Źródłem informacji powinny być w pierwszej kolejności dane księgowe ale możliwe są również szacunki i wiedza ekspercka.
- Wsparcie badań. Badania przeprowadzane są metodą wypełniania formularza, wywiadu online lub bezpośrednio w gospodarstwie.
- W oparciu o zgromadzone dane i model probabilistyczny dokonane zostaną estymacje kosztów, aktywów i zobowiązań.
- Zbiór danych musi być zakończony do końca lipca 2022 roku.
- Datacall na dane akwakulturowe został w tym roku wskazany na połowę września

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

RRW-21 metryczka formularza

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi		
Adresat: Morski Instytut Rybacki Państwowy Instytut Badawczy ul. Kołłątaja 1, 81-332 Gdynia fax: 58 73 56 110 e-mail: sekretariat@mir.gdynia.pl	RRW-21 Sprawozdanie o wynikach ekonomicznych w chowie i hodowli ryb w roku 2021	Wysłać w terminie do dnia: 5 maja 2022 r.
A. Imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres lub nazwa i adres siedziby		B. REGON
1. Forma organizacyjno-prawna i status VAT (zaznaczyć [X] właściwą)		
☐ osoba fizyczna ☐ osoba prawna ☐ jednostka nie posiadająca osobowości prawnej ☐ podmiot jest płatnikiem podatku od towarów i usług ☐ podmiot ma status rolnika ryczałtowego		

2. Forma chowu i hodowli, informacja o liczbie i powierzchni stawów rybnych lub innych urządzeń służących do chowu i hodowli ryb, użytkowanych w roku sprawozdawczym

	Powierzchnia ewidencyjna stawów [ha]	Powierzchnia użytkowa stawów [ha]
2.1. Chów i hodowla w stawach ziemnych		
2.2. Chów i hodowla w stawach betonowych		
	Liczba [szt.]	Objętość całkowita [m3]
2.3. Chów i hodowla w basenach (podchowowe, tuczowe i inne) i torach wodnych (przepływowych, bez recyrkulacji)		
2.4. Przegrody, sadze, klatki		
2.5. Systemy z recyrkulacją wody		
2.6. Produkcja w aparatach inkubacyjnych (wszystkie typy)		

RRW-21: przychody i koszty

3.1. Przychody ze sprzedaży ryb i ikry przeznaczonej do konsumpcji

[w tym przekazanie ryb na potrzeby własnego przetwórstwa i gastronomii]

Lp.	Nazwa gatunku / grupy gatunków	Masa całkowita [ton]	Przychody całkowite [tys. zł]
3.1.	Karpie		
3.2.	Pstrągi		
3.3.	Pozostałe		
3.4.	Ogółem		

3.2. Przychody ze sprzedaży materiału zarybieniowego i ikry zaoczkowanej (bez VAT)

Lp.	Nazwa gatunku / grupy gatunków	Masa całkowita [ton]	Przychody całkowite [tys. zł]
3.1.	Karpie		
3.2.	Pstrągi		
3.3.	Pozostałe		
3.4.	Ogółem		

4. Pozostałe przychody, związane z chowem i hodowlą ryb

Lp.	Wyszczególnienie	[tys. zł]
4.1.	Przychody z prowadzenia łowisk specjalnych i sprzedaży pozwoleń wędkarskich	
4.2.	Dotacje z o charakterze inwestycyjnym, związane z chowem i hodowlą ryb	
4.3.	Dotacje o charakterze nieinwestycyjnym (w tym rekompensaty wodno-środowiskowe)	
4.4.	Pozostałe	

1/3

5. Przychody finansowe

Lp.	Wyszczególnienie	[tys. zł]
5.1.	Przychody finansowe	

6. Koszty operacyjne, bezpośrednio związane z chowem i hodowlą ryb

(podatnicy VAT wskazują koszty netto; podmioty nie będące płatnikami VAT, w tym rolnicy ryczałtowi - koszty brutto)

Lp.	Grupy kosztów	[ton / kWh / dm3]	Koszty całkowite [tys. zł]
ZAKUP MATERIAŁÓW			
6.1.	Zakup ikry i materiału zarybieniowego (obsadowego)		
6.1.1.	Karpie	[ton]	[tys. zł]
6.1.2.	Pstrągi	[ton]	[tys. zł]
6.1.3.	Pozostałe	[ton]	[tys. zł]
6.2.	Zakup pasz dla ryb		
6.2.1.	Pełnowartościowe (ekstrudowane)	[ton]	[tys. zł]
6.2.2.	Roślinne (zboża, śruty...)	[ton]	[tys. zł]
6.3.	Zakup wapna i innych środków zobojętniających	[ton]	[tys. zł]
6.4.	Zakup tlenu	[ton]	[tys. zł]
6.5.	Zakup środków ochrony zdrowia ryb		[tys. zł]
6.6.	Koszty zakupu wody / koszty oprowadzenia wody poprodukcyjnej - jeśli występują		[tys. zł]
6.7.	Koszty zakupu drobnego sprzętu, koszty napraw		[tys. zł]
ZAKUP USŁUG OBCYCH			
6.8.	Koszty transportu		[tys. zł]
6.9.	Koszty pozostałych usług obcych dotyczących chowu i hodowli		[tys. zł]
WYNAGRODZENIA			
6.10.	Koszty wynagrodzeń (brutto, z ZUS pracodawcy)		[tys. zł]
KOSZTY AMORTYZACJI			
6.11.	Amortyzacja (jeśli rodzaj prowadzonej ewidencji księgowej umożliwia jej wyliczenie)		[tys. zł]
ZAKUP NOŚNIKÓW ENERGII			
6.12.	Koszty zakupu energii cieplnej / opału		[tys. zł]
6.13.	Energia elektryczna		[tys. zł]
6.13.1.	Zużycie energii elektrycznej	[kWh]	[tys. zł]
	Produkcja własna energii elektrycznej (fotowoltaika, turbiny wodne, wiatrowe)	[kWh]	[tys. zł]
6.13.2.		[kWh]	[tys. zł]
6.14.	Zużycie paliw płynnych (etylina, olej napędowy)	[dm3]	[tys. zł]

7. Koszty pośrednie, związane z chowem i hodowlą ryb

Lp.	Grupy kosztów	Koszty całkowite [tys. zł]	Szacunkowy odsetek [%] kosztów przypadających na chów i hodowlę
7.1.	Koszty użyczenia i podatków (rolny, od nieruchomości)		
7.2.	Koszty finansowe (np. odsetki od kredytów obrotowych)		
7.3.	Koszty administracyjno-biurowe i marketingowe		

RRW-21 majątek i zobowiązania

8. Wartość majątku (aktywów), stan na 31 grudnia

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość [tys. zł]
8.1.	Aktywa razem, w tym:	
8.1.1.	Aktywa trwałe	
8.1.1.1.	grunty własne	
8.1.1.2.	budynki i budowle (w tym: stawy, baseny)	
8.1.1.3.	maszyny i urządzenia techniczne	
8.1.1.4.	środki transportu	
8.1.1.5.	pozostałe urządzenia techniczne	
8.1.1.6.	pozostałe środki trwałe	
8.1.2.	Aktywa obrotowe	
8.1.2.1.	w tym: zapasy	

Majątek

9. Zobowiązania, stan na 31 grudnia

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość [tys. zł]
9.	Zobowiązania ogółem	
9.1.1.	w tym: kredyty i pożyczki	

Zobowiązania

10. Nakłady inwestycyjne przeznaczone na działalność związaną z chowem i hodowlą ryb

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość nakładów inwestycyjnych [tys. zł]
10.1.	Ogółem nakłady inwestycyjne	

Inwestycje

11. Zatrudnienie przy chowie i hodowli ryb

Lp.	Wyszczególnienie	Pracownicy stałi		Pracownicy sezonowi	
		M	K	M	K
11.1.	Ogółem zatrudnienie (liczba osób)				
11.2.	Czas przepracowany (tys. godz.)				
11.3.	Pracownicy nieodpłatnie świadczący pracę* (liczba osób)				

M - mężczyźni, K - kobiety

*osoby pomagające w gospodarstwie, którzy nie pobierają wynagrodzenia za pracę (np. członkowie rodzin)

Zatrudnienie

12. Liczba zatrudnionych w poszczególnych latach obrotowych

Lp.	Z ukończoną liczbą lat:	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
12.1.	Mężczyźni											
12.2.	Kobiety											

Uwaga: Łączna liczba osób zatrudnionych powinna odpowiadać wykazanemu zatrudnieniu w pozycjach 11.1 do 11.3 tabeli 11.

13. Liczba zatrudnionych wg wykształcenia

Lp.	Wyszczególnienie	Kierunkowe rybackie	Inne
13.1.	Wyższe		
13.2.	Podstawowe		
13.3.	Średnie		
13.4.	Zasadnicze zawodowe		
13.5.	Podstawowe i niepełne podstawowe		

14. Liczba zatrudnionych wg obywatelstwa

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób
14.1.	Polska	
14.2.	Pozostałe z UE	
14.3.	EEA*	
14.4.	Inne	

*Norwegia, Islandia, Lichtenstein

Próba badawcza badań RRW-21

- Badania RRW-21 przeprowadzono w 2022 r. (dane wstępne) na próbie 34 gospodarstw rybackich. W 2021 próba badawcza objęła 28 gospodarstw rybackich.
- Objęte badaniem gospodarstwa rybackie, w których dominującym produktem były pstrągi, wyprodukowały w 2022 r. 3,9 tys. ton pstrągów, co stanowiło ok. 1/5 krajowej produkcji.

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

RYBACTWO
I MORZE

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

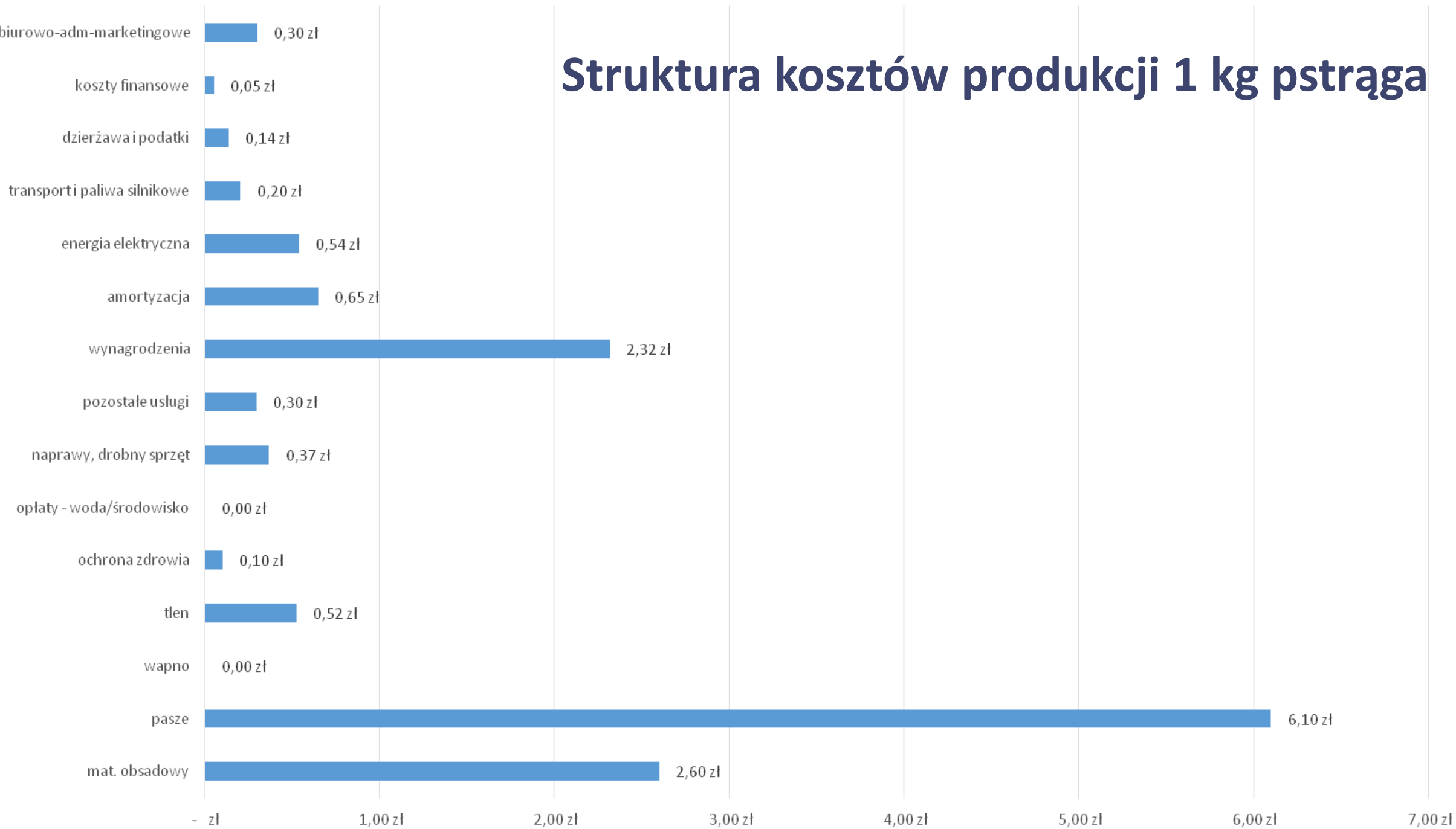
Porównanie wydajności i kosztów produkcji kilograma pstrąga w 2022 roku

Wydajność	Gosp. karpiove	Gosp. pstrągowe	relacja pstrąg /karp (%)
Produkcja ryb na 1 zatrudnionego [kg]	7 700	27 900	362%
Przychody łączne na 1 zatrudnionego w złotych [zł]	157 850	501 800	318%

	2021	2022	Dynamika (%)
Koszt jednostkowy produkcji 1 kg pstrąga [zł]	11,74	14,20	121%

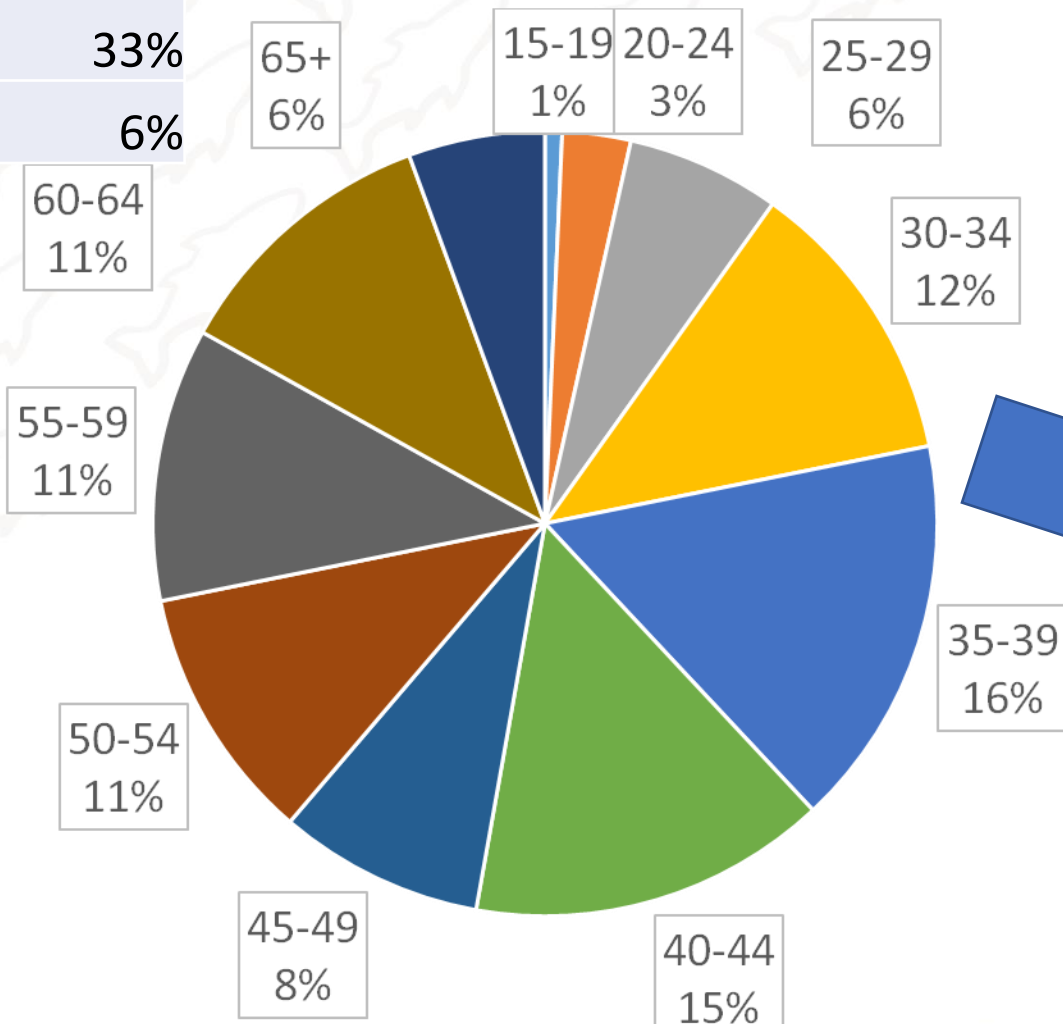

Struktura kosztów produkcji 1 kg pstrąga

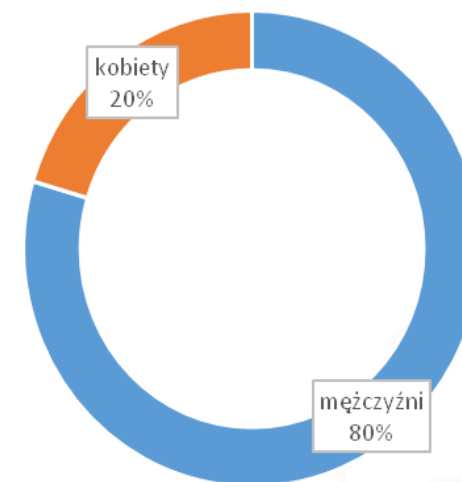

Struktura zatrudnienia

do 29 lat	10%
30 -49 lat	51%
50 -64	33%
65+	6%

Przeciętne wynagrodzenie brutto w roku 2022 wyniosło **3832 zł** (tj. 127% wynagrodzenia minimalnego, ale jedynie 60% wynagrodzenia średniego)

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Wnioski

Na podstawie wstępnej analizy zebranych informacji z formularzy RRW-21 w produkcji pstrąga można stwierdzić m.in. że:

- wydajność produkcji na zatrudnionego jest ponad trzykrotnie wyższa w porównaniu z akwakulturą karpia
- marża operacyjna na produkcji pstrąga w okresie 2021-2022 pozostawała dodatnia, jednak spadała, a dynamika wzrostu kosztów operacyjnych była wysoka (+21%)
- struktura wiekowa zatrudnionych jest dość dobra – dominują osoby w średnim wieku z doświadczeniem zawodowym. Niski poziom zatrudnienia osób młodych (10%) świadczy jednak o małej atrakcyjności branży dla nowych pracowników

Dziękuję za uwagę i zapraszam do udziału w badaniach!

Marcin Rakowski – mrakowski@mir.gdynia.pl

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

**RYBACTWO
I MORZE**

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

